

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Sobkowicz

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Zalewska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa: Raiffeisen Bank International AG w Wiedniu Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie

przeciwko: XXXXXXXXXX i YYYYYYYYYY

o zapłatę

- I. oddala powództwo;
- II. zasądza od powoda Raiffeisen Bank International AG w Wiedniu Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie na rzecz pozwanych XXXXXXXXXX i YYYYYYYYYY solidarnie kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie;
- III. nakazuje pobrać od powoda Raiffeisen Bank International AG w Wiedniu Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie) kwotę 15.524 zł (piętnaście tysięcy pięćset dwadzieścia cztery złote) z tytułu brakującej części opłaty sądowej.

Uzasadnienie

Powód Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie (obecnie Raiffeisen Bank International AG) pozwem z dnia 5 maja 2017 r. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i nakazanie pozwanym XXXXXXXXXX i YYYYYYYYYY, że mają solidarnie zapłacić na jego rzecz kwotę 106.342,15 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 103.576,12 CHF od dnia 28 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 2.766,03 CHF od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Zarządzeniem z dnia 23 czerwca 2017 r. skierowano sprawę do postępowania upominawczego (k.56).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd Okręgowy w Warszawie nakazał pozwanym, aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 106.342,15 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 103.576,12 CHF od dnia 28 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 2.766,03 CHF od dnia 5 maja 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 12.392 zł tytułem kosztów procesu (nakaz k.61).

Od powyższego nakazu pozwani XXXXXXXXXX i YYYYYYYYYY wnieśli sprzeciw, w którym wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów postępowania.

Pozwani podnieśli, że umowa pożyczki hipotecznej z dnia 21 maja 2008 r. zawarta z powodem jest nieważna ponieważ wartość pożyczki została wyrażona we franku szwajcarskim, natomiast jej wypłata i spłata były dokonywane w złotych. Poza tym z uwagi na różnice kursowe i wzrost kursu franka określany przez powoda pozwani byliby zobowiązani do spłaty wyższej kwoty niż otrzymali, powód przyznał sobie prawo do jednostronnego określania wysokości pożyczki i wykracza to poza granice swobody umów, a postanowienia § 2 ust. 1 oraz 9 ust. 4 należy uznać za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. (sprzeciw k.114-115).

Powód wniósł o zasądzenie od pozwanych kwoty zgodnie z pozwem (k.164).

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwani podnieśli, że otrzymali kredyt w złotych, a nie w CHF i nie ma podstaw do zasądzenia od nich kwoty we frankach szwajcarskich na podstawie art. 720 § 1 k.c. Powód nie wykazał, że wypłacił pozwanym kwotę z umowy pożyczki, wyciąg z ksiąg bankowych nie dowodzi istnienia i wysokości wierzytelności, nie jest podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku, nie załączył żadnego dokumentu, że osoba podpisana na wyciągu (Kinga Figura) była umocowana do podpisu wyciągu, wyciąg z ksiąg bankowych stanowi dokument prywatny. Ponadto powód nie przedstawił dowodu wypowiedzenia umowy, terminarza wypłaty i spłat kredytu i pozwani uważają, że umowa nie została wypowiedziana, bo nie otrzymali oświadczenia o wypowiedzeniu, za wypowiedzenie umowy nie można uznać pozwu ponieważ został podpisany jedynie przez pełnomocnika procesowego a wymaga złożenia oświadczenia woli przez stronę umowy,

bank nie wezwał pozwanych do dokonania zapłaty w terminie 14 dni. Pozwani podnieśli również, że umowa pożyczki jest nieważna ponieważ powód jednostronnie ocenił wysokość udzielonej pożyczki oraz odsetki, co jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, określenie waluty kredytu we frankach szwajcarskich stanowi naruszenie zasady walutowości określonej w art. 358 § 1 k.c. Dodatkowo pozwani podnieśli, że umowa zawiera niedozwolone postanowienia, bo tabele kursów jednostronnie ustalił bank, umowa i jej załączniki nie zostały indywidualnie ustalone z pozwanymi, umowa jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, bo kurs waluty został jednostronnie ustalony przez powoda. Postanowienia umowne godzą w równowagę stron, wprowadzone zostały dysproporcje praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2008 r. pomiędzy Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie a XXXXXXXXXX i YYYYYYYYYY została zawarta umowa pożyczki hipotecznej, na mocy której Bank udzielił kredytu pozwanym w wysokości 126.521 CHF. Zastrzegając od razu w umowie, że kwota pożyczki zostanie wypłacona w złotych według kursu kupna waluty zgodnie z obowiązującą tabelą kursów w dniu uruchomienia pożyczki. Umowa została zawarta na okres od 21 maja 2008 r. do 6 maja 2038 r. W umowie zostały ustalone warunki oprocentowania, opłaty i prowizje, zabezpieczenie, ubezpieczenie. Poza tym umowa precyzowała warunki i terminy spłaty oraz to, że spłaty będą dokonywane w złotych jako równowartość kwoty przeliczonej według kursu sprzedaży waluty w dniu spłaty zobowiązania określonym w harmonogramie, tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych albo w dniu wpływu środków na rachunek w przypadku wpłat dokonanych po dniu określonym w harmonogramie a za dzień spłaty przyjmuje się dzień wpływu środków na rachunek do spłaty. Ustalono również zostały zasady przedterminowej spłaty pożyczki, przewalutowania pożyczki, zadłużenia przeterminowanego i obowiązki pożyczkobiorcy. Spłaty pożyczki miały być dokonywane do 6 dnia każdego miesiąca. W przypadku naruszenia przez pożyczkobiorcę umowy pożyczki lub regulaminu pożyczki hipotecznej bank mógł między innymi wypowiedzieć umowę pożyczki z zastrzeżeniem, że po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia pożyczkobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanej pożyczki wraz z odsetkami. Do umowy był załączony regulamin pożyczki hipotecznej i w sprawach nieuregulowanych umową miał on zastosowanie (umowa k.11-21, regulamin k.22-27).

Z wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 28 marca 2017 r. wynika, że pozwani na podstawie zawartej umowy zobowiązani są zapłacić bankowi łączną kwotę 106.342,15 CHF (wyciąg z ksiąg bankowych k.27a).

Pismami z dnia 26 lipca 2016 r. powód wzywał pozwanych do zapłaty zadłużenia w wysokości 1.061,93 CHF niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni roboczych od otrzymania wezwania, informując o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację i o tym, że w przypadku braku wpłaty i niezłożenia wniosku o restrukturyzację bank będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy pożyczki hipotecznej (k.362-365).

Pismem z dnia 8 sierpnia 2016 r. bank wzywał pozwaną do natychmiastowej spłaty zadłużenia w wysokości 1.450,06 CHF pod rygorem wypowiedzenia umowy ew. o kontakt w przypadku braku możliwości spłaty (k.93).

Pozwani zgłaszali reklamację dotyczącą pożyczki i bank zajął stanowisko w zakresie reklamacji (k.94-96).

Kredyt został uruchomiony w dniu 6 czerwca 2008 r. w kwocie 227.803 zł 49 gr. i pozwani w okresie od 6 lipca 2008 r. do 6 sierpnia 2080 roku dokonali spłaty 2 rat (historia spłaty kredytu k.98).

Pismem z dnia 31 stycznia 2017 r. bank wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 105.229,77 CHF w terminie 7 dni, informując, że brak wpłaty spowoduje wystąpienie z powództwem o zapłatę oraz informując jednocześnie, że w przypadku chęci współpracy w zakresie dobrowolnej spłaty prosi o niezwłoczny kontakt w celu podjęcia rozmów (przedsądowe wezwanie do zapłaty k.28 i k.31). Pozwana odebrała wezwania w dniu 27 lutego 2017 r. (k.29-30 i k.32-33).

Pismami z dnia 5 lutego 2018 r. pozwani zostali poinformowani, że w związku z rozwiązaniem umowy pożyczki bank wezwał pozwanych do sprzedaży nieruchomości i dokonania spłaty, informując, że nadal istnieje możliwość polubownego rozwiązania sprawy (k.100 i k.101).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy prawo bankowe w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile [ustawa](#) z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej.

Również z § 14 ust. 1 pkt 3 umowy wynika, że w przypadku naruszenia przez pożyczkobiorcę umowy pożyczki lub regulaminu pożyczki hipotecznej bank może wypowiedzieć umowę pożyczki z zastrzeżeniem, że po upływie okresu wypowiedzenia pożyczkobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanej pożyczki wraz z odsetkami. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni. Z ust. 2 pkt 1 w/w paragrafu wynika, że uprawnienie takie przysługuje bankowi w przypadku wystąpienia w zaległościach spłat rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych i powstania zadłużenia przeterminowanego.

Również z rozdziału 14 pkt 1 regulaminu pożyczki hipotecznej wynika, że z ważnych powodów Bank może rozwiązać umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu. Za ważne powody regulamin wylicza m.in. opóźnienia w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych pomimo wezwania do zapłaty (pkt 3 ust. 1 § 14 regulaminu). Po upływie okresu wypowiedzenia pożyczkobiorca jest zobowiązany do zwrotu wykorzystanej pożyczki wraz z odsetkami oraz kosztami i opłatami związanymi z dochodzeniem roszczeń przez bank z tytułu pożyczki (§ 14 regulaminu pkt 4).

Odnosząc powyższe do ustaleń w niniejszej sprawie należy zauważyć, że powód wyzwał pozwanych do zapłaty informując, że w związku z rozwiązaniem umowy wzywa do zapłaty kwoty 105.229,77 franków szwajcarskich w terminie 7 dni. Następnie powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych na kwotę zadłużenia pozwanych.

Powód nie wypowiedział pozwanym umowy pożyczki z dnia 21 maja 2008 r. tj. nie złożył pozwanym oświadczenia o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Należy zauważyć, że powód w uzasadnieniu pozwu przyznał, że nie wypowiedział pozwanym umowy

gdyż zawarł wniosek, że gdyby Sąd uznał, że nie doszło do wypowiedzenia umowy to wniesienie pozwu stanowi wypowiedzenie umowy.

Ponadto powód do pisma z dnia 1 października 2020 r. (k.366-361) dołączył wypowiedzenia umowy z dnia 21 maja 2008 r. (k.366 i k.367) jednakże w żaden sposób nie wykazał, aby wypowiedzenia te zostały doręczona pozwanym.

Wypowiedzenie umowy wymaga złożenia stosownego oświadczenia woli przez stronę umowy ew. przez prawidłowo umocowanego pełnomocnika do składania w imieniu powoda oświadczeń woli.

Wypowiedzenie umowy kredytu poprzedzone winno być wezwaniem do zapłaty zaległych rat, a to wezwaniem zawierającym wymogi z art. 75c ustawy prawo bankowe. Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu. Najpierw powinien doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 ustawy prawo bankowe oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych).

Bank wezwał pozwanych do zapłaty zadłużenia, ale nie złożył pozwanym oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

Wobec powyższego uznać należy, że wierzytelność banku nie jest wymagalna.

Odnosnie do twierdzenia powoda, że jeśli Sąd uzna, że nie doszło do wypowiedzenia umowy to wniesienie pozwu stanowi wypowiedzenie umowy to zdaniem Sądu, złożenia pozwu nie można potraktować, jako wypowiedzenia umowy, choćby z tego względu, że pełnomocnictwo udzielone radcy prawnemu, reprezentującemu powoda w niniejszym postępowaniu nie zawiera takiego umocowania.

Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, jako uprawnienie prawokształtujące, mogło zostać złożone tylko przez organ umocowany do reprezentacji osoby prawnej, jaką jest bank, bądź osobę posiadającą dla takiej czynności prawnej umocowanie.

Rozważony całościowo materiał dowodowy pozwala zatem na przyjęcie, iż strony w dalszym ciągu pozostają związane stosunkiem zobowiązaniowym, gdyż nie został on skutecznie rozwiązany w drodze jego wypowiedzenia, co czyni powództwo o zapłatę niespłaconego, ale nieskutecznie postawionego w stan natychmiastowej wymagalności kredytu przedwczesnym.

W związku z powyższym, bezprzedmiotowe w niniejszym postępowaniu pozostaje rozważanie kwestii odnoszących się do tego zadłużenia, jak również ewentualnej abuzywności poszczególnych postanowień umowy, która może mieć istotny wpływ na prawidłowe określenie wysokości zobowiązania z tytułu niespłaconego kredytu.

Z tych wszystkich względów wobec uznania, iż powództwo jest przedwczesne powództwo należało oddalić.

O kosztach postępowania na rzecz pozwanych Sąd orzekł na podstawie art. 98 § k.p.c.

Wobec tego, iż $\frac{3}{4}$ opłaty sądowej zostało powodowi zwrócone (k.77 i k.162) Sąd nakazał pobranie od powoda na rzecz Skarbu Państwa brakującej części opłaty sądowej.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji.